

Dosarul nr. 3r-41/22

2-19043977-01-3r-08022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Railean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Mihaila, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Macarenco Andrei,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul orășenesc Căușeni, Primăriei or. Căușeni, terți Danilenco Ivan, Danilenco Angela, Frumos Eugeniu, Negura Iuliana, Macarenco Andrei și Oprea Filip cu privire la anularea actului administrativ, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea dreptului de proprietate, împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Macarenco Andrei împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Căușeni sediul central, din motiv că a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, iar instanța a refuzat repunerea în termen,

c o n s t a t ă:

La data de 2 noiembrie 2016, Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, intervenient accesoriu Danilenco Ivan, solicitând abrogarea deciziei nr. 3/33 din 01 iulie 2016 „Cu privire la transmiterea unui teren în proprietate publică din intravilanul or. Căușeni în proprietatea cet. Danilenco Ivan”; anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din intravilanul or. Căușeni – titlu de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxxxxxxxx din 14 iulie 2016; radierea dreptului de proprietate din registrul bunurilor imobile asupra terenului cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxx, cu cota parte de 19,2 % din suprafața de 0,1 ha – Danilenco Ivan, amplasat în or. Căușeni (f.d. 6-9, vol. I).

Prin hotărârea din 07 februarie 2017 a Judecătoriei Căușeni, cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a fost respinsă drept neîntemeiată (f.d. 57, vol. I).

Prin decizia 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a fost respinsă ca neîntemeiată, fiind menținută hotărârea din 07 februarie 2017 a Judecătoriei Căușeni (f.d. 95-99, vol. I).

Prin decizia din 6 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, fiind casată decizia din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, într-un alt complet de judecată (f.d. 121-127, vol. I).

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, casată hotărârea din 7 februarie 2017 a Judecătoriai Căușeni, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d. 163-168, vol. I).

Prin încheierea din 4 februarie 2019 a Judecătoriai Căușeni sediul central, s-a dispus atragerea în proces a Primăriei orașului Căușeni, în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 173, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 12 aprilie 2019 a Judecătoriai Căușeni sediul central, s-a dispus înlocuirea calității procesuale din intervenient accesoriu în persoană ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză, iar calitatea procesuală de intervenient accesoriu a Primăriei Căușeni a fost înlocuită în continuare în proces, în calitate de pârât (f.d. 199, vol. I).

Pin încheierea protocolară din 10 decembrie 2019 a Judecătoriai Căușeni sediul central, s-a dispus atragerea în proces în calitate de terțe persoane a cet. Danilenco Angela, Frumos Eugeniu, Negura Iuliana, Macarenco Andrei, Oprea Filip (f.d. 22, vol. II).

Prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriai Căușeni sediul central, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat. Astfel, s-a anulat Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 7/4 din 6 septembrie 2016 „Cu privire la examinarea Notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr.1304/OT3-610 din 05.08.2016”. S-a anulat Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr.3/33 din 01.07.2016 „Cu privire la transmiterea unui teren proprietate publică din intravilanul or. Căușeni în proprietate cet. Danilenco Ivan”. S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxxxxxxxx din 14 iulie 2016, eliberat pe numele lui Danilenco Ivan. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 78, vol. II).

La data de 5 noiembrie 2020, Danilenco Ivan și Danilenco Angela au depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriai Căușeni sediul central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral (f.d. 90, vol. II).

Totodată, la data de 5 noiembrie 2020 și Primăria or. Căușeni a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriai Căușeni sediul central, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 91, vol. II).

Prin încheierea din 30 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost declarate inadmisibile apelul depus de Danilenco Ivan și Danilenco Angela și apelul depus de Primăria or. Căușeni împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriai Căușeni sediul central, din motiv că apelanții nu au depus în termenul legal motivarea cererilor de apel (f.d. 99-101 vol. II).

Prin decizia din 19 mai 2021 a Curții Supreme de Justiție, au fost respinse recursurile depuse de Danilenco Angela, Macarenco Andrei și Danilenco Ivan, reprezentat de avocatul Russ Sergiu și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2021 (f.d. 161-167, vol. II).

La data de 14 aprilie 2021 Macarenco Andrei a contestat cu apel hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriai Căușeni sediul central, solicitând casarea hotărârii

primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată, prin cererea de apel Macarenco Andrei a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 143-144, vol. II).

În motivarea cererii de repunere în termen apelantul a invocat că instanța de fond, atrăgându-l în proces în calitate de terț, nu i-a expediat copia cererii de chemare în judecată și nici setul de anexe, pentru ca ultimul să aibă posibilitatea să se expună pe marginea acțiunii care vizează un bun imobil ce-i aparține.

De asemenea, nu ar fi fost citat de instanța de fond la ședința din data de 27 octombrie 2020, când instanța a decis să finalizeze examinarea cauzei în fond. A mai invocat că nu i-a fost expediată nici copia dispozitivului hotărârii din 28 octombrie 2020, și nici copia hotărârii motivate, că nu cunoștea despre finalizarea examinării cauzei în prima instanță. În opinia apelantului, acesta ar fi fost lipsit de posibilitatea de a ataca în cadrul termenului legal hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că acesta a fost depus după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

La 11 ianuarie 2022, Macarenco Andrei a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 222).

În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept invocate în apel, invocând că a fost lipsit de posibilitatea de a ataca hotărârea instanței de fond în termen, hotărâre ce atentează în mod direct asupra dreptului său de proprietate. A solicitat casarea încheierii recurate și repunerea sa în termenul de declarare a apelului, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Prin prisma articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data 14 decembrie 2021 și notificată recurentului la data de 29 decembrie 2021 (f. d. 217).

Recurentul s-a conformat prevederilor legale și, în termen, la data de 11 ianuarie 2022, a depus recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, completul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, din următoarele

considerente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă o decizie de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată, care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată, transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. (2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

Astfel, din actele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Căușeni sediul central, a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat. Astfel, s-a anulat Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 7/4 din 6 septembrie 2016 „Cu privire la examinarea Notificării Oficiului Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nr.1304/OT3-610 din 05.08.2016”; S-a anulat Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr.3/33 din 1 iulie 2016 „Cu privire la transmiterea unui teren proprietate publică din intravilanul or. Căușeni în proprietate cet. Danilenco Ivan”; S-a anulat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxxxxxxxxx din 14 iulie 2016, eliberat pe numele lui Danilenco Ivan. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 78, vol. II).

La data de 14 aprilie 2021 Macarenco Andrei a contestat cu apel hotărârea din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Căușeni sediul central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată. Totodată, prin cererea de apel Macarenco Andrei a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 143-144, vol. II).

În termenul stabilit de lege, Macarenco Andrei nu a declarat apel, motiv pentru care instanța de apel corect, în conformitate cu art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, a declarat apelul inadmisibil.

Reieșind din circumstanțele de fapt stabilite și conform normelor de drept menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că instanța de apel just a menționat că apelantul Macarenco Andrei a declarat apelul la data de 14 aprilie 2021, adică aproape peste 6 luni după pronunțarea hotărârii (f.d. 143-144, vol. II), iar exercițiul unui apel în afara termenului legal îl plasează în afara legalității, corespunzător situația generează inadmisibilitatea procedurii în apel.

La aspectul dat, Colegiul notează că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării litiganților de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către aceștia a efectelor legale.

La caz, recurentul interpretează greșit prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, confundând noțiunile de „notificare” și „pronunțare” a actului de dispoziție judecătoresc și considerînd, greșit, că termenului de declarare a apelului ar

urma să fie calculat din momentul notificării actului de dispoziție al instanței de judecată.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a apreciat că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. S-a subliniat că aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda încredere și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Continuând șirul logic al dezideratelor expuse mai sus, Colegiul apreciază ca neviabil argumentul invocat de recurent precum că instanța de apel urma să calculeze termenul de atac al hotărârii din momentul recepționării acesteia, adică din 19 iulie 2021, or, legea prevede foarte clar, prin prisma art. 232 alin. (1) Cod administrativ, că termenul de contestare a hotărârii primei instanțe se calculează începând cu data pronunțării actului judecătoresc, și nu cea a notificării.

Mai mult ca atât, după cum a constatat și instanța de apel, din materialele dosarului și din informația de pe portalul Poștei Moldovei referitor la avizul de recepție nr. „DS4303079101AS” (f.d. 211, vol. II) rezultă că la data de 18 decembrie 2019 în adresa terțului atras în proces *Macarenco Andrei* a fost expediată copia acțiunii, în același timp fiind înștiințat despre ședința de judecată din 29 ianuarie 2020, trimiterea poștală fiind înmănată apelantului contra semnătură la data de 19 decembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 25, vol. II), avizul de recepție (f.d. 44, vol. II) și extrasul de pe portalul web al Poștei Moldovei (f.d. 211, vol. II), anexate la dosar.

Însă, distinct acestor circumstanțe, *Macarenco Andrei* a depus apelul la Curtea de Apel Chișinău la 14 aprilie 2021.

În urma celor constatate Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de către *Macarenco Andrei*, deoarece acesta nu a depus apelul în modul stabilit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Având în vedere normele de drept enunțate, instanța de recurs consideră neîntemeiat argumentul invocat de *Macarenco Andrei* în susținerea cererii privind repunerea în termenul de apel.

Astfel, dat fiind că apelantul/recurent Macarenco Andrei nu a depus apel în termen de 30 de zile de la data pronunțării hotărârii, instanța de apel corect a declarat inadmisibilă cererea de apel și a respins cererea de repunere în termen.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate în cererea de recurs indică direct la nerespectarea de către apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural, și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea privind inadmisibilitatea apelului depus de către Macarenco Andrei împotriva hotărârii din 28 octombrie 2020 a Judecătoriei Căușeni sediul Central este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Macarenco Andrei împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Oficiul Teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat către Consiliul orașenesc Căușeni, terți Primăria or. Căușeni, Danilenco Ivan, Danilenco Angela, Frumos Eugeniu, Negura Iuliana, Macarenco Andrei și Oprea Filip cu privire la anularea actului administrativ, a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu